

ptoma; alterum non naturalem qui dicitur opus morbi. Ad eandem hanc classem referunt recentiores Tremorem, quem à vera palpitatione differre putant. Nos existimamus, palpitationem potius referendam esse ad motus depravatos, qui fiunt à facultate irritata.

SUBJECTUM adæquatum Cor est, prout sumitur ferè aggregatim, pro corde universo cum pericardio. Principale autem Cor solitariè: Afficitur non tantum secundum ventriculos, dextrum & sinistrum, qui latera habent extensibilia, sed etiam secundum ipsam substantiam.

CAUSA IMMEDIATA seu proxima quæ sit, Autores pariter dissentunt. Galenus lib. 2. de sympt. caus. c. 2. insinuat eam non esse propriæ virtutis irritamentum, sed aliquam substantiam influentem, non humorosam, sed aereum, halitusosam scilicet, eamque nec exiguam, nec subtilium partium, facile enim per corpus transflueret, sed crassior. & quidem quantitate pro ratione spaci, in quo consistit, semper satis copiosam. Hollerius lib. de curand. morb. c. 27. existimat palpitationem cordis fieri ab excretrice facultate cordis irritata. Cui quidem subscribit Mercurialis, addit tamen insuper, motum illum adjuvari à causa mortifica. Cum enim in corde, inquit, facultas Expulerix sit excellensissima, dico quod in palpitatione necessario hæc facultas insurgit, atq; sic una cum causa mortifica motum illum facit, ut scilicet expellat quam celeberrime à fonte vitæ omnia nocimenta. Hercules Saxonia pract. med. lib. 2. c. 8. constituit causam proximam irritationem modò facultatis Expultricis, modò Attractricis, pro diversitate causæ mediatae. Nos statuimus proximam causam esse irritationem facultatis pulsificæ cordis.

CAUSÆ MEDIATÆ PROPINQUIORES sunt ut plurimum VAPORES: FRIGIDI, crassi særissimè omnium inducunt palpitationem; non raro idem præstant CALIDI, TENUES, multi, non tamen omnes, sed qui ex frigore circumstante per irritigatio-

805